

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΥΠΟΘΕΣΗ SIEMENS ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ

Το σκάνδαλο SIEMENS αφορά μια πρωτόγνωρη υπόθεση, στο πλαίσιο μιας πολυεθνικής εταιρείας, που είναι leader στο χώρο των τηλεπικοινωνιών διεθνώς. Στο εσωτερικό αυτής είχε διαμορφωθεί ιδιαίτερη οργανωτική δομή από ανώτατα στελέχη, τα οποία ενεργούσαν από κοινού ως εγκληματική οργάνωση χρησιμοποιώντας ιδιαίτερα τεχνάσματα (που αποσκοπούσαν αφενός στην εξασφάλιση μαύρου χρήματος και αφετέρου στην διοχέτευσή του χωρίς ίχνη για παράνομες πληρωμές) και φέρεται να διέπρατταν συστηματικά δωροδοκίες κρατικών υπαλλήλων (υπηρεσιακών και πολιτικών στελεχών) σε όλο το πεδίο των δραστηριοτήτων της. Δηλαδή στο σύνολο σχεδόν των δομών του Ελληνικού Κράτους (Υπουργεία Συγκοινωνιών, Άμυνας, Πολιτισμού, Υγείας, Δημοσίας Τάξης, καθώς και ΔΕΚΟ, όπως ΟΤΕ και ΟΣΕ κλπ.). Σκοπός της παραπάνω παράνομης δραστηριότητας ήταν να εξασφαλιστεί προνομιακή και δεσπτόζουσα θέση στον ανταγωνισμό σχετικά με τις προμήθειες του ευρύτερου ελληνικού δημοσίου τομέα.

Η παραπάνω αυτή εγκληματική δραστηριότητα είχε εκδηλωθεί παράλληλα σε πολλές χώρες του κόσμου και με τέτοια οργάνωση και έκταση ώστε δίκαια να μπορεί να χαρακτηριστεί ως το μεγαλύτερο βιομηχανικό-οικονομικό σκάνδαλο στην μεταπολεμική Ευρώπη.

Η κυριαρχία της εταιρείας στις προμήθειες του ΟΤΕ και αργότερα στο σύνολο του ελληνικού δημοσίου τομέα, με βάση αυτήν την πρακτική, κατέδειξε με τον πιο γλαφυρό τρόπο την τεράστια έκταση που έχει λάβει η διαφθορά στη χώρα, σε σημείο που αυτή να καθίσταται ενδημικό, αυτοτροφοδοτούμενο και αυτοαναπαραγόμενο συστημικό φαινόμενο στο ελληνικό κράτος.

Παρατηρείται στρέβλωση τόσο στη λειτουργία του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, όσο και στην ομαλή αναπτυξιακή λειτουργία της οικονομίας, καθώς:

α) Νοθεύεται η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και η σχέση εντολής και αντιπροσώπευσης μεταξύ αφενός πολιτικών κομμάτων και βουλευτών και αφετέρου των πολιτών, καθώς η συσσώρευση μαύρου πολιτικού χρήματος και αθέμιτης ισχύος υπέρ των «ευνοούμενων» διαφόρων επιχειρηματικών συστημάτων νοθεύει τους κανόνες διαμόρφωσης επιρροής στην κοινή γνώμη και το εκλογικό σώμα.

β) Νοθεύεται ο υγιής επιχειρηματικός ανταγωνισμός και εμποδίζεται σοβαρά η ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας, καθώς τόσο η συγκεκριμένη επιχείρηση, όσο και οι άλλες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν ανάλογες πρακτικές, εκτοπίζουν από τις προμήθειες και τα έργα του Ελληνικού Δημοσίου και των ΔΕΚΟ (που συνιστούν μεγάλο κομμάτι της ελληνικής οικονομίας) άλλες ομοειδείς επιχειρήσεις που δεν χρησιμοποιούν τέτοιες πρακτικές, με αποτέλεσμα την αθέμιτη κυριαρχία τους στην αγορά, γεγονός που έχει πολύ σημαντικές αρνητικές συνέπειες στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Η διαφθορά στις κρατικές προμήθειες και δημόσια έργα, συνιστά ουσιαστικό παράγοντα διαμόρφωσης και διόγκωσης του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας. Πέρα από την υπερτιμολόγηση των αγαθών, έργων και υπηρεσιών που επιβάλλεται για την εξασφάλιση της «μίζας», θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η πολύ σημαντικότερη πρόσθετη οικονομική βλάβη του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτή οφείλεται στις αυξημένες τιμές στις οποίες γίνονται οι παραπάνω προμήθειες και της χαμηλής ποιότητάς τους λόγω της μη λειτουργίας του υγιούς ανταγωνισμού.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η παρουσία της SIEMENS στην Ελλάδα σε σχέση με τις προμήθειες του ελληνικού Δημοσίου ανάγεται από την ίδρυση του ΟΤΕ το 1949. Μέχρι το 1977 η Siemens σχεδόν μονοπωλούσε τις προμήθειες του ΟΤΕ σε τηλεπικοινωνιακό και υποστηρικτικό υλικό (ηλεκτροπαροχικά συστήματα, ηλεκτρολογικό υλικό κλπ.).

Στις 11.11.1977 ανακοινώθηκε από την τότε Κυβέρνηση, η ίδρυση της Ελληνικής Βιομηχανίας Ηλεκτρονικών (ΕΛΒΗΛ Α.Ε) με μετόχους την ΕΤΒΑ και τον ΟΤΕ. Η ΕΛΒΗΛ είχε ως σκοπό την οργάνωση και λειτουργία βιομηχανικής μονάδας παραγωγής ηλεκτρονικού τηλεπικοινωνιακού υλικού τόσο για τις ανάγκες του ΟΤΕ όσο και για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Στις 29.04.1981 η ΕΛΒΗΛ προκήρυξε διεθνή μειοδοτικό διαγωνισμό με αριθ. 7901 για την ανεύρεση συνεταιρίου, επειδή ήταν αναγκαία η εισαγωγή τεχνογνωσίας μέσω κατασκευάστριας εταιρείας του Εξωτερικού. Στόχος ήταν η μελέτη και κατασκευή εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρονικού τηλεπικοινωνιακού υλικού, το οποίο θα κάλυπτε τις αρχικές ανάγκες του ΟΤΕ που έφταναν τις 225.000 γραμμές. Την παραγωγή θα ανέλαμβανε η ΕΛΒΗΛ. Το έτος 1987 ο κ. Αναστάσιος Μαντέλης και ο κ. Θεοφάνης Τόμπρας ζητούν την κατάργηση της ΕΛΒΗΛ και με την πρόταση αυτή συμφωνεί η ΕΤΒΑ και το ΥΒΕΤ. Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Κωνσταντίνος Μπαντουβάς εκφράζοντας έντονες διαφωνίες και με επιχειρήματα ανατρέπεται την άποψη για την κατάργηση της ΕΛΒΗΛ, αποχωρεί από τη σύσκεψη και ζητά από τον κ. Ιωάννη Παπανικολάου, Οικονομικό Σύμβουλο του Πρωθυπουργού και Γραμματέα του ΚΥ.Σ.Ε.Α να ενημερώσει τον Πρωθυπουργό. Η όλη όμως διαδικασία είχε δρομολογηθεί και σύντομα ανακοινώθηκε η κατάργηση της ΕΛΒΗΛ, χωρίς να ζητηθεί η γνώμη του αρμόδιου υπουργού.

Στις 22.12.1987 το ΔΣ του ΟΤΕ μετά από εισήγηση του τότε Γενικού Διευθυντή προχώρησε στην απευθείας ανάθεση προμήθειας 84.000 κυκλωμάτων και 20.000 ψηφιακών παροχών συνολικής αξίας 7,5 δις δρχ. στις

εταιρείες SIEMENS και ERICSSON – INTRACOM με την επίκληση απόφασης του ΚΥΣΥΜ για πενταετές πρόγραμμα ψηφιοποίησης του δικτύου του Ο.Τ.Ε. Όπως έγινε γνωστό, οι τιμές των παραπάνω συμβάσεων ήσαν σημαντικά υπερτιμημένες σε σχέση με τις τιμές της διεθνούς αγοράς. Στη Διοίκηση του ΟΤΕ επισημάνθηκε από τον τότε Υπουργό κ. Κωνσταντίνο Μπαντουβά, ότι η British Telecom προμηθεύτηκε κέντρα AXE της ERICSSON με τίμημα πολύ χαμηλότερο από το προτεινόμενο στη σύμβαση.

Το 1988 η Διοίκηση του Ο.Τ.Ε. ενέκρινε την αγορά 470.000 ψηφιακών παροχών με απευθείας ανάθεση στους οίκους INTRACOM και SIEMENS συνολικής αξίας 32 δις δρχ. η οποία όμως δεν ενεκρίθη στο σύνολο της από τον αρμόδιο Υπουργό Κ. Μπαντουβά που με την υπ' αριθμ. 69166/88 απόφασή του περιορίστηκε να εγκρίνει την προμήθεια μόνο 84.000 ψηφιακών κυκλωμάτων. Παρά ταύτα το ΔΣ του ΟΤΕ προχώρησε στην απευθείας ανάθεση της προμήθειας 470.000 ψηφιακών παροχών αξίας 32 δις. δρχ. την οποία όμως αρνήθηκε να εγκρίνει ο νέος Υπουργός Ι. Χαραλάμπους.

Τον Ιούνιο του 1989 επί συγκυβερνήσεως (κυβέρνηση Τζανετάκη) η Διοίκηση του ΟΤΕ παγώνει την παραπάνω προμήθεια η οποία είχε ήδη τελεματωθεί μετά την υπ' αριθμ. 424901/89 γνωμοδότηση του ΝΣ του ΟΤΕ.

Τον Νοέμβριο του 1989 αναλαμβάνει οικουμενική κυβέρνηση Ζολώτα και ο αρμόδιος υπουργός Γ. Κεφαλογιάννης αγνοεί την εισήγηση του ΟΤΕ για απευθείας ανάθεση των 470.000 ψηφιακών παροχών και δίνει εντολή στην Διοίκηση του ΟΤΕ για διενέργεια δημόσιου διαγωνισμού.

Η Διοίκηση του ΟΤΕ αντιδρά στη διενέργεια διαγωνισμού και κάνει διαπραγματεύσεις με τους δύο προμηθευτές.

Ο Γ. Κεφαλογιάννης εισάγει το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο και αποφασίζεται ομόφωνα η διεξαγωγή δημοσίου διαγωνισμού, ορίζεται μάλιστα και τριμελής επιτροπή από τους Υπουργούς Γ. Γεννηματά, Ν. Θέμελη και Γ. Κεφαλογιάννη για να παρακολουθήσουν την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Παράλληλα το Υπουργικό Συμβούλιο δίνει εντολή στη Διοίκηση του ΟΤΕ να σταματήσει τις διαπραγματεύσεις με τους δύο προμηθευτές.

Η Διοίκηση του ΟΤΕ όχι μόνο δεν σταματά τις διαπραγματεύσεις αλλά παρακάμπτει το Υπουργικό Συμβούλιο και στις 30.01.1990 με σχετικό σημείωμα ενημερώνει τους πολιτικούς αρχηγούς ψευδώς ότι πέτυχε μείωση των τιμημάτων κατά 7 δις. δρχ. και ζητά να γίνει η απευθείας ανάθεση με τα νέα τιμήματα.

Η αλήθεια είναι ότι μείωσε τα τιμήματα κατά 7 δις δρχ. των αρχικών συμβάσεων αλλά με αντίστοιχη μείωση του υπό προμήθεια υλικού.

Ουδμία δηλαδή ουσιαστική μεταβολή των αρχικών τιμημάτων υπήρξε.

Την 31^η Ιανουαρίου 1990 ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης ταυτιζόμενος με τις απόψεις της Διοίκησης του ΟΤΕ προκαλεί συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών υπό τον Ζολώτα για να συζητήσουν το θέμα του ΟΤΕ και των προμηθειών που εκκρεμούν. Στην σύσκεψη αυτή αποφασίστηκε να γίνει απευθείας ανάθεση, όπως ο ίδιος πρότεινε, σε ΣΗΜΕΝΣ και ΙΝΤΡΑΚΟΜ και να μην προκηρυχθεί διαγωνισμός. Την επομένη 31.01.1990 η Διοίκηση του ΟΤΕ ενημερώνεται για τη θετική στάση των πολιτικών αρχηγών και το ίδιο βράδυ και ώρα 00.10 απεφάσισε την προμήθεια των 470.000 ψηφιακών παροχών με απευθείας ανάθεση, υπογράφοντας τις σχετικές συμβάσεις με τους προμηθευτές στις 20.00 της 01.02.1990.

Όπως αναφέρει στην Επιτροπή με το από 24.02.2010 υπόμνημά του ο τέως υπουργός Ιωάννης Κεφαλογιάννης, η παραπάνω μεθόδευση τον ώθησε σε παραίτηση την οποία ανακοίνωσε στον τότε πρωθυπουργό της οικουμενικής κυβέρνησης Ξενοφώντα Ζολώτα αναφερόμενος λεπτομερώς στις αιτίες της.

Ο ίδιος αναφέρει, ότι κλήθηκε από τον τότε αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Μητσοτάκη και του ζητήθηκε να μην παραιτηθεί και εν αρνήσει του να αναβάλει την αναγγελία της παραίτησής του για μία ημέρα. Ο Ιωάννης Κεφαλογιάννης αποδίδει το παραπάνω αίτημα του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη το οποίο αποδέχθηκε αγνοώντας τις τότε προθέσεις του, στην βούληση του πολιτικού αρχηγού να μην γνωστοποιηθούν οι λόγοι παραίτησης του Υπουργού καθώς εντωμεταξύ αυτός μεθόδευσε την παραίτηση της

Οικουμενικής Κυβέρνησης για άλλο προσχηματικό λόγο (διαφωνίες μεταξύ των πολιτικών αρχηγών σχετικά με τις κρίσεις την ηγεσία του στρατεύματος). Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη η οποία προέκυψε από τις εκλογές της 6^{ης} Απριλίου 1990 υιοθέτησε πλήρως την επίμαχη προμήθεια του ΟΤΕ.

Στη συνέχεια ασκείται ποινική δίωξη από τον 7^ο τακτικό ανακριτή για τις παραπάνω συμβάσεις και εκδίδεται απαλλακτικό βούλευμα το Μάρτιο του 1993 επί κυβερνήσεως Μητσοτάκη.

Παράλληλα, το 1994 ο 7^{ος} τακτικός ανακριτής προέβη στη διενέργεια έρευνας για τη νομιμότητα των υπ. αριθμ. «7220/90», «7230/90», «7160/89» και «7170/89» συμβάσεων και μετά από την περάτωση της, ο εισαγγελέας άσκησε ποινικές διώξεις.

Το Μάρτιο του 1994 η τότε Διοίκηση του ΟΤΕ ανέθεσε σε INTRACOM και SIEMENS την προμήθεια 1.000.000 ψηφιακών παροχών. Εξαιτίας των δημοσιευμάτων και καταγγελιών του Τύπου, ο Εισαγγελέας Εφετών κ. Γιώργος Ζορμπάς ξεκίνησε στις 16.12.1994 τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

Στις 28.11.1995, στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ, σε συζήτηση για την διαδικασία ψηφιοποίησης και εκσυγχρονισμού του ΟΤΕ, ο κ. Γ. Σκαρπέλης, Διευθυντής Τηλεπικοινωνιακού Συστήματος εισηγείται και προτείνει την επιλογή του δρόμου των Προγραμματικών Συμφωνιών. Ακόμη όμως το έδαφος δεν είναι γόνιμο εξαιτίας των φόβων που διατυπώνονται για την χρόνια δέσμευση του οργανισμού με τους οίκους των προμηθευτών. Στην ίδια ως άνω συνεδρίαση εγκρίνεται και το Επιχειρησιακό Σχέδιο του ΟΤΕ για την περίοδο 1996-2000.

Τον Ιούνιο του 1995 ο κ. Γιώργος Ζορμπάς στο πόρισμα του ζήτησε να ασκηθούν ποινικές διώξεις για τους υπηρεσιακούς παράγοντες του ΟΤΕ που είχαν εμπλακεί σε αυτήν την προμήθεια και στους προμηθευτές. Στις

30.6.1995 η υπόθεση αφαιρέθηκε από τον κ. Γιώργο Ζορμπά, με απόφαση του Εισαγγελέα Εφετών κ. Χρήστου Τζανακάκη.

Στις 12.03.1996 δόθηκε με απευθείας ανάθεση παραγγελία για προμήθεια 270.000 ψηφιακών παροχών σε Siemens και Intracom συνολικού κόστους 16 δις. δρχ.

Στις 03.05.1996 με πόρισμά του το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάωσε τον κ. Γιώργο Ζορμπά και εντόπισε τέσσερις (4) παραβάσεις. Το 1998 η υπόθεση τέθηκε στο Αρχείο από τον Εισαγγελέα Εφετών.

Στις 29.01.1997 δόθηκε με απευθείας ανάθεση παραγγελία για προμήθεια 338.000 ψηφιακών παροχών από τις οποίες 167.000 σε IINTRACOM και 171.000 σε SIEMENS συνολικού κόστους 12,2 δις. δρχ.

Στις 28.05.1997 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ εγκρίνει το έκτακτο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του ΟΤΕ 1997-1998. Στις 31.07.1997, διαρκούσης ακόμα της ποινικής δίωξης του 1994 για τις συμβάσεις 7220/90, 7230/90, 7160/89 και 7170/89.

η Διοίκηση του ΟΤΕ συστήνει επιτροπή διαπραγμάτευσης αποτελούμενη από τους κ.κ. Γ. Χρυσολούρη, Γ. Ορφανό, Χ. Σκαρπέλη, Χ. Καζαντζή και Ε. Κυριαζή, προκειμένου συνεπικουρούμενη από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΤΕ και το νομικό του τμήμα να διαπραγματευθεί με τους οίκους προμηθευτών, μεταξύ των οποίων και οι Siemens και Intracom και να διερευνήσει τις προϋποθέσεις πιθανής σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ). Αποφασίστηκε δε να προσληφθεί ο Οίκος Price Waterhouse ως σύμβουλος σε αυτή την διαδικασία.

Στις 30.08.1997 ο κ. Χάρης Καστανίδης παραιτείται από το Υπουργείο Μεταφορών, στην επιστολή παραίτησης του αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «ορισμένοι αντιλαμβάνονται την παρουσία μου στο Υπουργείο Μεταφορών ως εμπόδιο στην ελεύθερη άσκηση των παιγνίων τους». Η παραίτηση του γίνεται δεκτή χωρίς καμία περαιτέρω διερεύνηση και αντικαθίσταται άμεσα από τον Αναστάσιο Μαντέλη.

Στις 09.12.1997 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ με την υπ' αριθ. 2544/09.12.1997 εγκρίνει την σύναψη των Προγραμματικών Συμφωνιών. Ενέκρινε την απαιτούμενη δαπάνη για το σύνολο των Προγραμματικών Συμφωνιών στο ποσό των 1.118 εκ Ευρώ εκ των οποίων τα 464,5 εκ Ευρώ θα αφορούσαν το παρασχεθέν υλικό.

Στις 15.12.1997, υπογράφεται η ΠΣ 8002 με τη SIEMENS ΤΗΛΕ ΑΕ για την προμήθεια υλικού, λογισμικού και υπηρεσιών και την ψηφιοποίηση του δικτύου.

Από το 2004, σύμφωνα με αλληπάλληλα δημοσιεύματα του έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου στο Εσωτερικό και Εξωτερικό, η εταιρεία Siemens, κυρίαρχη στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, εφέρετο να διακινεί άνομο χρήμα από τα «μαύρα ταμεία» της για τη σύναψη συμβάσεων όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε πολλές χώρες του Εξωτερικού.

Από το Νοέμβριο του 2006 ξεκίνησε εκτενής έρευνα από την Εισαγγελία του Μονάχου για τον καταλογισμό τυχόν ποινικών ευθυνών κατά των στελεχών και υπαλλήλων, τόσο της εταιρείας «SIEMENS AG» όσο και των λοιπών θυγατρικών της σε υποθέσεις διαφθοράς, δωροδοκίας, απιστίας κλπ. Παράλληλα με την έρευνα των γερμανικών εισαγγελικών αρχών, τον Απρίλιο του 2007 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, στο πλαίσιο ελέγχου για την καταπολέμηση διεθνών πρακτικών διαφθοράς, ξεκίνησε τη διεξαγωγή έρευνας στην «SIEMENS AG», επειδή η εταιρεία από το Μάρτιο του 2001 ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Υπό την πίεση αυτών των ερευνών η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της «SIEMENS AG» αποφάσισε, ανεξάρτητα από τις παράλληλες έρευνες των δημοσίων αρχών, να αναθέσει στο νομικό γραφείο «Debevoise & Plimpton» προχωρήσει σε εσωτερικό έλεγχο με σκοπό να διερευνηθεί η πιθανή τέλεση από διευθυντικά στελέχη της εταιρείας, των ποινικών

αδικημάτων που σχετίζονται με παράνομες πρακτικές προωθητικές νομιμοποίησης εσόδων.

Στα παραπάνω δημοσιεύματα εφέρετο να αναμειγνύονται υψηλόβαθμα κομματικά στελέχη, ανώτατοι κρατικοί αξιωματούχοι και κυβερνητικοί παράγοντες.

Με βάση τα δημοσιεύματα αυτά η Ελληνική Δικαιοσύνη, αυτεπάγγελτα από τις 27.04.2005 διενήργησε προκαταρκτική εξέταση αρχικά για την υπόθεση του συστήματος ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων C4I και αργότερα για τις προμήθειες στον ΟΤΕ και τελικά άσκησε ποινική δίωξη in rem στις 01.07.2008.

Η φερόμενη εμπλοκή των πολιτικών προσώπων καθιστούσε αναγκαία τη διερεύνηση της υπόθεσης από την Ελληνική Βουλή, όπως επιβάλλει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής, πολύ περισσότερο αφού το Σύνταγμα προβλέπει συντομότατη αποσβεστική προθεσμία του δικαιώματος της Βουλής να ασκήσει ποινική δίωξη κατά Υπουργών και Υφυπουργών.

Τον Φεβρουάριο του 2008 η Νέα Δημοκρατία απέρριψε την πρόταση του ΠΑΣΟΚ και του Προέδρου του Γεωργίου Παπανδρέου για σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την υπόθεση SIEMENS με το επιχείρημα της παράλληλης έρευνας της υπόθεσης από τη Δικαιοσύνη.

Περαιτέρω την 9^η Μαΐου 2009 με δική του πρωτοβουλία έληξαν πρόωρα οι εργασίες της Β' Τακτικής Συνόδου της ΙΒ' Περιόδου της Βουλής. Η απόφαση αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να παραχθούν νομικά αποτελέσματα σχετικά με τον περιορισμό της δυνατότητας της Βουλής να ασκήσει δίωξη κατά μελών της Κυβέρνησης Καραμανλή για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους μέχρι το τέλος της πρώτης του κυβερνητικής θητείας, το 2007, γεγονός που επετεύχθη σε συνδυασμό και με την βραδυπορία της ανακριτικής διαδικασίας.

Ο σημερινός Πρωθυπουργός μάλιστα έθεσε ως μία από τις προτεραιότητες την καταπολέμηση της διαφθοράς και την καθιέρωση αρχών διαφάνειας στη λειτουργία του Κράτους. Για αυτό, στις 17.12.2009 κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Συντάγματος και τα άρθρα 144 και επόμενα του Κανονισμού της Βουλής, πρόταση από 128 μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ η οποία έγινε δεκτή από την Ολομέλεια για σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής, προκειμένου να διερευνηθεί στο σύνολό της η υπόθεση Siemens. Δηλαδή για να πληροφορηθεί η Βουλή και η κοινή γνώμη, την αλήθεια, να εντοπιστούν και καταλογιστούν οι τυχόν ευθύνες για όσους αυτές θα προέκυπταν και για να διατυπωθούν προτάσεις για την θέσπιση του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου προς την εξασφάλιση διαφάνειας.

Στις 27.01.2010 συζητήθηκε και ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή η παραπάνω πρόταση. Η Εξεταστική Επιτροπή, που ορίστηκε από τη Βουλή, συγκροτήθηκε σε Σώμα στις 02.02.2010. Πρόεδρος εξελέγη ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Σήφης Βαλυράκης.

- I. Στο πλαίσιο της έρευνάς της η Εξεταστική Επιτροπή προς επίτευξη του σκοπού για τον οποίο συνεστήθη, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:
 1. Ανέδειξε τα στοιχεία που στοιχειοθετούν την ύπαρξη ενός άρτια οργανωμένου σχεδίου που καταστρώθηκε από υψηλόβαθμα στελέχη της εταιρείας SIEMENS, τα οποία για λογαριασμό της και προς όφελός της διακινούσαν άνομο χρήμα για τη σύναψη συμβάσεων με το Ελληνικό Δημόσιο και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η διακίνηση αυτή γινόταν μέσα από τα «μαύρα ταμεία» της εταιρείας με δαιδαλώδεις και πολύπλοκους τρόπους που είχαν υιοθετήσει τα μνημένα σε αυτούς στελέχη της, για να μην αποκαλύπτεται η διαδρομή του μαύρου χρήματος. Το σχέδιο αυτό αποκαλύφθηκε σε πρώτη φάση από δημοσιεύματα στον εθνικό και διεθνή τύπο, καθώς οι παραπάνω παράνομες πρακτικές εφηρμόζοντο και σε άλλες χώρες.

- Με βάση τα στοιχεία που συνέλεξε η Επιτροπή ζήτησε με έγγραφό της από τον αρμόδιο Εισαγγελέα να ασκηθεί συμπληρωματική ποινική δίωξη κατά των υπαιτίων για παράβαση του άρθρου 187 παρ. 1, 3 του Π.Κ. (οργανωμένο έγκλημα).
 - Πράγματι στις 07.09.2010 ασκήθηκε η συμπληρωματική ποινική δίωξη για την πράξη του άρθρου 187 παρ. 1, 3 του Π.Κ. μετά από καθυστέρηση έξι ετών από την αποκάλυψη του σκανδάλου. Παρά ταύτα όμως η όλη δικαστική έρευνα μέχρι σήμερα δεν έχει συμπεριλάβει υψηλόβαθμα στελέχη της μητρικής SIEMENS, τα οποία ομολόγησαν, ενώπιον της Γερμανικής Δικαιοσύνης, ότι είχαν συστήσει μεταξύ τους δίκτυο διαχείρισης και διακίνησης χρήματος για παράνομους σκοπούς.
2. Σεβόμενη την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης και με απόλυτο σεβασμό στη διάκριση των εξουσιών η Επιτροπή απέστειλε στους αρμόδιους δικαστικούς λειτουργούς από την πρώτη ημέρα των εργασιών της, τόσο τα πρακτικά των συνεδριάσεων, όσο και κάθε άλλο στοιχείο που περιήρχετο σε γνώση της. Συνέπεια αυτής της πρακτικής ήταν, ότι με την κατάθεση του κ. Αναστάσιου Μαντέλη στην Εξεταστική ασκήθηκε αυθημερόν, χωρίς καμία καθυστέρηση, ποινική δίωξη σε βάρος του για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Αξίζει να σημειωθεί, ότι μέχρι τότε δεν είχε κληθεί ούτε ως μάρτυρας, καίτοι ήταν ο αρμόδιος υπουργός για την υπ' αριθμ. 8002 προγραμματική σύμβαση της SIEMENS με τον ΟΤΕ, την οποία και διερευνούσε ο ανακριτής. Ήδη είχαν απολογηθεί στελέχη του ΟΤΕ και της SIEMENS για τους οποίους είτε είχαν εκδοθεί εντάλματα, είτε είχαν επιβληθεί περιοριστικοί όροι, στους δε λογαριασμούς τους είχαν κατατεθεί χρηματικά ποσά από τα μαύρα ταμεία της SIEMENS.
2. Για την ανωτέρω υπόθεση η Εξεταστική Επιτροπή αφού έλαβε γνώση ότι δεν είχαν ενεργοποιηθεί οι ρήτρες του πλέον ευνοούμενου πελάτη, ανταγωνιστικής προσφοράς και κοστολογικού ελέγχου που προέβλεπε η

Σύμβαση «8002», με έγγραφο της στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ζήτησε τη διεξαγωγή έρευνας για την αναζήτηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών εκ μέρους της Διοίκησης του ΟΤΕ. Ο Εισαγγελέας διέταξε τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

3. Όταν ασκήθηκε συμπληρωματική ποινική δίωξη, κατά το άρθρο 187 (οργανωμένο έγκλημα) του ΠΚ, η Εξεταστική Επιτροπή το ανακοίνωσε με έγγραφό της στους αρμόδιους Υπουργούς και ζήτησε από αυτούς την επιβολή κυρώσεων σε βάρος της εταιρείας SIEMENS.
4. Με έγγραφό της στους αρμόδιους υπουργούς, ζήτησε την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου της υπάρχουσας επιτροπής, για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη θεσμοθέτηση Ανεξάρτητης Αρχής, όπως ίσχυε μέχρι το 2008. (Ο τότε Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, Γιώργος Αλογοσκούφης είχε καταργήσει την Ανεξάρτητη αρχή και στη θέση της θέσπισε υποβαθμισμένη διοικητική επιτροπή ελέγχου, εποπτευόμενη από τον ίδιο).
5. Με πορισματική της αναφορά προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού η Εξεταστική Επιτροπή ζήτησε την επιβολή κυρώσεων στην εταιρεία SIEMENS, για την παραβίαση των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού, που διέπραξε η εταιρεία ως κατέχουσα δεσπόζουσα θέση στην εγχώρια αγορά και κατ' εξοχήν στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.
6. Μετά από μεγάλη προσπάθεια η Εξεταστική Επιτροπή ζήτησε και έλαβε όλες τις δικογραφίες από τη Δικαιοσύνη για τις οποίες είχε διενεργηθεί έρευνα από το 1998 και μετέπειτα. Επίσης ζήτησε όλα τα βουλεύματα που είχαν τεθεί στο Αρχείο και από τα οποία προέκυπτε, ότι δεν είχαν καταλογιστεί ποινικές ευθύνες και είχαν κηρυχθεί αθώοι όλοι οι εμπλεκόμενοι, θυγατρικών ή άλλων εταιρειών ανταγωνιστριών της SIEMENS όπως π.χ. η INTRACOM. Προέκυψε εξ' αυτών ότι η Δικαιοσύνη διενεργούσε διαχρονικά διάφορες έρευνες για επιμέρους υποθέσεις με διαφορετικούς δικαστικούς λειτουργούς με αποτέλεσμα να διασπάται η

συνολική διερεύνηση σε πολλά επιμέρους τμήματα χωρίς καμία συσχέτιση και αξιοποίηση των στοιχείων που προέκυπταν από κάθε μία ξεχωριστά. Αυτή η διαδικασία αποδείχθηκε αναποτελεσματική και συνέβαλε στην ατιμωρησία των υπαιτίων. Στην προκειμένη μάλιστα περίπτωση όχι μόνο δεν είχε αναδειχθεί καμία ευθύνη της εταιρείας SIEMENS αλλά η παραπάνω εταιρεία, ως νομικό πρόσωπο με βάση την νόμιμη εκπροσώπηση της, ευρίσκετο εκτός του πεδίου της έρευνας με συνέπεια να μην έχουν ληφθεί εις βάρος της τα αναγκαία μέτρα από την πολιτεία.

7. Παράλληλα με τη μελέτη των στοιχείων της δικογραφίας η Εξεταστική Επιτροπή εξέτασε 145 μάρτυρες σε 101 συνεδριάσεις, επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη συνεργασία των αρμόδιων κρατικών οργάνων και άλλων φορέων για την αποκάλυψη και ανεύρεση της ουσιαστικής αλήθειας. Ειδικότερα ζήτησε τη συνεργασία:

- i. Του ΣΔΟΕ για τον έλεγχο συγκεκριμένου λογαριασμού της SIEMENS AE, που αφορούσε παροχές σε πολιτικά πρόσωπα, τον έλεγχο υπόπτων ως παρένθετων προσώπων και εμπλεκόμενων εξωχώριων εταιρειών καθώς και των εκθέσεων του ΓΝΑ και της ΔΕΠ.Α.ΝΟ.Μ.
- ii. Της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, για:
 - Το άνοιγμα λογαριασμών που φέρονται ως «τροφοδότες λογαριασμοί» των μαύρων ταμείων της SIEMENS, καθώς και των αποδεκτών τους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), όπως αυτοί περιγράφονται στα έγγραφα της σχετικής δικογραφίας.
 - Τον έλεγχο α) του εξώδικου συμβιβασμού μεταξύ Χριστοφοράκου και SIEMENS AG, β) των τραπεζικών κινήσεων χρηματιστών, υπαλλήλων, επιχειρηματιών, τραπεζικών, κ.λ.π. γ) της λιβεριανής εταιρείας MAYO Corporation.

- Παράλληλα διαβίβασε στην Επιτροπή για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος έγγραφα που σχετίζονται με τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των Υπουργών και Υφυπουργών
 - i. Γιάννου Παπαντωνίου
 - ii. Χρήστου Μαρκογιαννάκη
 - iii. Βύρωνα Πολύδωρα
 - iv. Γιώργου Βουλγαράκη
 - v. Χρήστου Βερελή
 - vi. Μιχάλη Λιάπη
 - vii. Νίκου Χριστοδουλάκη
 - viii. Γιώργου Αλογοσκούφηκαι εξήτησε να προβεί η αρχή στις δικές της ενέργειες με βάση τις εξουσίες και αρμοδιότητες που είχε.

- iii. Της Τράπεζας της Ελλάδος προκειμένου να ορίσει στελέχη (χρηματοοικονομικούς αναλυτές) για να μελετήσουν τα στοιχεία που προέκυπταν από το άνοιγμα των λογαριασμών που διενεργούσε η Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, που σχετίζονταν με την εταιρεία Siemens. Για το σκοπό αυτό:
 - Διαβίβασε αντίγραφα τραπεζικών εγγράφων που είχαν αποστείλει οι ανακριτικές αρχές της Αλλοδαπής και είχαν υποβληθεί από την Ανακρίτρια της υπόθεσης Siemens.
 - Ζήτησε τον έλεγχο για ύποπτες εκροές των εμπλεκόμενων προσώπων (παρένθετων) προς πολιτικά πρόσωπα ή υπηρεσιακούς παράγοντες, όπως αυτά προέκυψαν από καταθέσεις μαρτύρων και περιήλθαν σε γνώση της Επιτροπής, καθώς και την έρευνα τραπεζικών κινήσεων λογαριασμών για συγκεκριμένες συναλλαγές.
 - Τέλος διαβίβαζε όλα τα στοιχεία που ελάμβανε από την Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, στην Τράπεζα

της Ελλάδος για την ειδικότερη ανάλυση των τραπεζικών λογαριασμών και τη σύνταξη των σχετικών εκθέσεων.

- iv. Της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τον έλεγχο των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και χρηματιστών οι λογαριασμοί των οποίων φέρονται ότι έχουν τροφοδοτηθεί από τα μαύρα ταμεία της SIEMENS ή ότι έχουν μεσολαβήσει στη διαδικασία ξεπλύματος μαύρου χρήματος.
- v. Της Επιτροπής Ανταγωνισμού για α) την επιβολή νόμιμων κυρώσεων στη Siemens διότι παραβίαζε ευθέως τις διατάξεις τόσο του εσωτερικού όσο και του κοινοτικού δικαίου που διέπουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό και β) τον έλεγχο των πορισματικών αναφορών του Σώματος Ελεγκτών Υγείας-Πρόνοιας για τυχόν παραβιάσεις του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσα από «στημένους» διαγωνισμούς.
- vi. Του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την άσκηση αγωγών, εναντίον όλων των εμπλεκόμενων, φυσικών και νομικών προσώπων που προκύπτουν από τις σχηματισθείσες ποινικές δικογραφίες για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα, καθώς και για την υποβολή αιτήσεων λήψης ασφαλιστικών μέτρων, ζητώντας τη συντηρητική κατάσχεση των περιουσιών τους.
- vii. Της Επιτροπής Ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των βουλευτών για να ελέγξει τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης πολιτικών προσώπων, τα οποία είχαν στον ερευνώμενο χρόνο θέση ευθύνης σχετιζόμενη με την υπόθεση.
- viii. Τη συνδρομή της Europol μέσω της δικαστικής οδού για την ύπαρξη ή μη λογαριασμών των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων, όπως των κ. κ. Μιχάλη Χριστοφοράκου, Διονυσίου

Δενδρινού, Χρήστου Καραβέλα, Πρόδομου Μαυρίδη, καθώς και των νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχουν.

- ix. Τη δικαστική συνδρομή της Εισαγγελίας του Μονάχου, για την αποστολή αντιγράφων της δικογραφίας που είχε σχηματισθεί από τη γερμανική δικαιοσύνη για την διερεύνηση της υπόθεσης SIEMENS.

Μέλη της Εξεταστικής μαζί με τον ορισμένο από την Επιτροπή Εφέτη κ. Γιώργο Χριστοδούλου μετά την ανταπόκριση της Εισαγγελίας, μετέβησαν στο Μόναχο και πήραν καταθέσεις από τους πρώην οικονομικούς διευθυντές της εταιρείας, τον πρώην διευθύνοντα σύμβουλο της SIEMENS HELLAS, το Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Υπεύθυνο διαφάνειας της SIEMENS AG.

- x. Την παρέμβαση της Eurojustice για την διαβίβαση του συνόλου των στοιχείων της σχηματισθείσης δικογραφίας από την Εισαγγελία του Μονάχου, στοιχεία που δεν έχει λάβει μέχρι σήμερα η Εξεταστική Επιτροπή. Η συζήτηση του αιτήματος δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί.

- xi. Στοιχεία από τα Υπουργεία και Οργανισμούς του ευρύτερου δημοσίου τομέα σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων με την εταιρεία SIEMENS, καθώς και στοιχεία από την ίδια την SIEMENS.

Για τις συμβάσεις των νοσοκομείων υπήρξε έλεγχος από το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Υγείας, οι εκθέσεις του οποίου μαζί με τα πορίσματα, που επεξεργάστηκε από Ειδική Επιτροπή, απεστάλησαν στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στην Προϊσταμένη της Εισαγγελίας του Πρωτοδικείου Αθηνών. Βάσει αυτών διενεργείται προκαταρκτική εξέταση από Εισαγγελείς για την διαπίστωση αξιόποινων πράξεων.

- II. Κατά την έρευνά της, η Εξεταστική Επιτροπή, έλαβε υπόψη της:

1. Τα στοιχεία που περιέχονταν στις ποινικές δικογραφίες που έχουν σχηματιστεί σχετικά με τις συμβάσεις της Siemens με το Ελληνικό Δημόσιο και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως α) η σύμβαση για το Σύστημα Ασφάλειας C4I, β) οι Προγραμματικές Συμβάσεις και Διαρκείς Συμφωνίες του ΟΣΕ, γ) η Σύμβαση 8002 του ΟΤΕ με τις εκτελεστές παραγγελίες της, δ) η Σύμβαση Σύστημα Επικοινωνιών Ζώνης μάχης «Ερμής Β΄ φάση», και ε) η παροχή του λογισμικού του αντιαεροπορικού συστήματος «Patriot».

2. Κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο, όπως τις μαρτυρικές καταθέσεις και τα έγγραφα, που περιήλθαν σε γνώση της Επιτροπής, τις αποφάσεις των γερμανικών δικαστηρίων, την έκθεση της νομικής εταιρείας Debevoise & Plimpton LLP. Σημειώνεται ότι το περιεχόμενο της έκθεσης αυτής δεν αμφισβητήθηκε ούτε από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, ούτε από την εταιρεία SIEMENS μέχρι σήμερα.

8. Με πλήρη συναίσθηση από τα μέλη της Επιτροπής του καθήκοντός τους απέναντι στην ελληνική κοινωνία και την αλήθεια και με σεβασμό στην απόλυτη ελευθερία της γνώμης, επιδιώχθηκε εξ αρχής μέσα από τον διάλογο η ομοφωνία ή έστω η ευρύτερη δυνατή συναίνεση, τόσο στις επιμέρους αποφάσεις, όσο και στο βαθμό του δυνατού και στην διατύπωση του πορίσματος, γεγονός που εκφράστηκε στην πράξη με την την έκδοση 17 ομόφωνων κειμένων, αιτημάτων ή αναφορών.